

Širdyje rusenanti laisvė

Artūras Janulaitis

Atsargos puskarininkis,
šaulys, pedagogas

Parengė Austėja Kavoliūtė

Kovo 11-oji yra kur kas daugiau nei tik laisva diena ar istorinė data. Tai esminis lietuvių tautos užsispyrimo ir ryžto simbolis, kad net po ilgų kančių ir okupacijos metų mes sugebėjome susitelkti ir išsikovoti teisę nepriklausyti svetimai sostinei. Ši diena primena, kiek daug teko iškentėti mūsų tautai. Tai nėra vien tik vienos dienos pergalė. Tai ilgos ir sudėtingos kovos rezultatas, prasidėjęs 1918 m. vasario 16 d., patyręs 1940 m. praradimus, besitęsęs partizaniniame kare, neginkluotame pasipriešinime ir galiausiai atvedęs iki Sąjūdžio laikų.

Patriotizmas ir pilietiškumas nėra įgimti dalykai. Jie turi būti nuosekliai ugdomi. Pirmiausia, viskas prasideda nuo šeimos. Tai pamatinis sluoksnis. Tėvai savo atžaloms turi pasakoti apie istorines šventes, mylėti valstybės simbolius, o svarbiausia švęsti valstybines šventes. Antra, mokykla. Ir galiausiai – kariuomenė. Čia žmogus ateina atlikti pareigą, jau turėdamas šeimoje ir mokykloje suformuotas vertybes. Jei pirmieji du sluoksniai (šeima ir mokykla) nepadarė savo darbo, kariuomenei sunku įdiegti patriotizmą „nuo nulio“. Tokiu atveju ji gali suteikti tik priemones gynybai. Būtent ši trijų sluoksnių teorija pekeitė mano gyvenimo kelią. Supratęs, kad šeimose ir mokykloje yra palikta daug spragų ir į kariuomenę ateina jaunuoliai, nežinantys mūsų šalies istorijos, nusprendžiau tapti pedagogu. Mano tikslas – grįžti į vidurinį sluoksnį (mokyklą) ir ten ugdyti jaunimą, kad šie užaugtų sąmoningais piliečiais, nors pradžioje savo gyvenimo kelią buvau pasirinkęs kitokį.

Baigęs mokyklą, pasirinkau verslo vadybos studijas, tačiau mane traukė paslaptį. Tuo metu kariuomenė buvo uždara, visuomenės akyse mažai pažįstama organizacija. Vedamas smalsumo, nusprendžiau atlikti pareigą Tėvynei, planuodamas ten praleisti trumpą laiką. Tačiau tas trumpas laikas virto 20 tarnybos metų. Joje atradau vertybes ir bendrystę, kurios trūko civiliniame gyvenime. Nors į tarnybą atėjau ne dėl patriotizmo, sutikti žmonės ir uniformos teikiamas pasididžiavimo jausmas mane pakeitė.

Tačiau išbandymų, būnant karininku, netrūksta. Buvau išsiųstas į tarptautinę misiją prie Somalio krantų. Ten, kartu su 14 bendražygių komanda, saugojome Pasaulio maisto banko laivus nuo piratų, kad maistas pasiektų badaujančius. Tai buvo didžiulis psichologinis ir fizinis išbandymas. Pusę metų teko gyventi izoliacijoje, pasikliaujant tik savo ginklo broliais, toli nuo Lietuvos ir artimųjų. Ši misija pareikalavo didžiausios asmeninės aukos. Išvykdamas palikau žmoną su vienerių metų dukrele. Grįžus, įvyko tai, kas įsirėžė į širdį labiausiai. Duktė manęs nebepažino. Tai buvo skaudi akimirka, privertusi susimąstyti apie kainą, kurią moka kario šeima, kol jis atlieka pareigą. Ir tai tik vienas iš daugelio pavyzdžių, primenančių tarnybos išbandymus. Tačiau, nepaisant visko, prisiekiau ginti mūsų šalį ir, jei ateitų diena, kai tai reiktų įrodyti, stovėčiau pirmose gretose ne dėl to, kad moku naudotis ginklu, bet dėl to, kad suprantu, kodėl tai darau.

Tačiau viena iš pagrindinių priežasčių tapti pedagogu nulėmė ir tai, kad, būdamas atsakingas už karių rengimą. Prisimenu, prieš Vasario 16-ąją paklausiau 140 jaunuolių rikiuotės: „Kokia šventė laukia kitą savaitę?“ Atsakymas lengvai šokiravo – dauguma atsakė: „Valentino diena“. Tai parodė, kad televizija ir reklamos užgožia istorinę atmintį. Būtent tada gimė noras ne tik ginti Tėvynę ginklu, bet ir pradėti dirbti mokykloje bei Šaulių sąjungoje neformaliajame vaikų švietime ir taip prisidėti prie jaunimo ugdymo.

Šiandien džiaugiuosi matydamas vis daugiau savanorių ir jaunųjų šaulių. Karas Ukrainoje daugelį privertė pabusti ir suprasti, kad laisvė eis šalia mūsų, bet nebūtinai su mumis, jei patys dėl jos nesistengsime. Ir svarbiausia prisiminti, kad mes, lietuviai, esame karinga tauta, kuri pavojaus akivaizdoje susivienija, bet apie tai turime kalbėti.

